

v evropské politice (20. 11. - 26. 11. 2017)

Událost týdne:

21. listopadu vyzval předseda Spolkového sněmu Německa Wolfgang Schäuble (CDU) tamní politické strany, aby si uvědomily svou politickou zodpovědnost, přistoupily na kompromisy a sestavily vládu. Reagoval tak na krach jednání mezi konzervativní frakcí CDU/CSU, Zelenými a svobodnými demokraty (FDP) o sestavení vládní koalice. Zdůraznil, že Evropa od Německa očekává stabilitu a schopnost jednat. Prezident Frank Walter Steinmeier odmítl, že by případné nové volby situaci vyřešily. Podle předsedy FDP Christiana Lindnera by pokračování jednání o koalici nemělo smysl. Předseda sociálních demokratů (SPD) Martin Schulz nejprve zopakoval, že SPD zůstane v opozici a neuvažuje o jednání o tzv. velké koalici s CDU/CSU. O tři ty později však představitelé CDU/CSU i SPD dali najevo, že jsou ochotni přistoupit k rozhovorům o velké koalici a vyhnout se tak novým volbám. Na nedělním zasedání nejužšího vedení CDU bylo jednohlasně schváleno zahájení rozhovorů s SPD.

20. listopadu bylo na základě losu rozhodnuto, že se z Londýna po brexitu přestěhuje Evropský úřad pro léčivé přípravky (EMA) do Amsterdamu a Evropský orgán pro bankovníctví (EBA) bude mít nové sídlo v Paříži. K losování bylo přistoupeno po nerozhodném výsledku v předchozím hlasování členských zemí EU. O získání EBA usilovala i Praha a o získání EMA zase Bratislava. Obě metropole však nakonec skončily na čtvrtém místě. Slovenský ministr zdravotnictví Peter Drucker vyjádřil zklamání nad zařazením Slovenska na čtvrté místo. Slovensko v Radě EU trvalo na kandidatuře nových členů EU, s argumentem však neuspělo.

21. listopadu schválila horní komora ruského parlamentu novelu zákona, která umožňuje označit cizí média za zahraniční agenty. Nově bude moci ruské ministerstvo spravedlnosti kromě neziskových organizací financovaných ze zahraničí za agenty označit i vybraná média. Rusko tímto krokem reagovalo na situaci v USA, kde byla za agenta označena ruská televize RT. V Rusku by se tak zákon mohl vztahovat na stanice Hlas Ameriky a Rádio Svobodná Evropa. Koncem týdne kontroverzní zákon podepsal prezident Vladimir Putin.

22. listopadu byl Mezinárodním trestním tribunálem pro bývalou Jugoslávii (ICTY) nepravomocně odsouzen k doživotnímu vězení bývalý velitel bosenskosrbské armády Ratko Mladić. Byl uznán vinným v deseti z jedenácti bodů obžaloby za zločiny proti lidskosti, porušení válečného práva a genocidu během války v Bosně a Hercegovině v 90. letech. O den později odsouzený prohlásil, že hodlá vyvrátit vyslovené lži a zároveň označil haagský soud za nespravedlivou komisi NATO, která ignorovala srbské oběti. Jeho obhájci informovali, že podají proti verdiktu odvolání.

22. listopadu oznámil britský ministr financí Philip Hammond, že britská vláda vyčlení v příštích dvou letech další 3 miliardy liber na přípravu brexitu. Britská premiérka Theresa Mayová dodala, že země je připravena postoupit k dalším rozhovorům ohledně budoucích obchodních vztahů s EU. Ministr pro brexit David Davis na druhou stranu uvedl, že možnost nedohody také zůstává stále aktuální. Hlavní vyjednávač EU pro brexit Michel Barnier na konferenci Centra pro evropskou reformu řekl, že Británie by mohla získat velmi „ambiciózní“ dohodu o obchodních vztazích, pokud by přijala všechny podmínky odchodu, mezi které patří dohoda o finančním vyrovnání, irských hranicích a právech občanů EU po brexitu. Šéf Evropské rady Donald Tusk dal Británii na summitu deset dní na vyřešení zásadních otázek první fáze, aby bylo možné začít diskutovat o budoucích obchodních vztazích.

24. listopadu přijaly na bruselském summitu státy EU a Východního partnerství společnou deklaraci. Partnerské státy si na jejím základě ponechají samostatnost v určení míry své angažovanosti ve vztahu k EU. Předseda Evropské rady Donald Tusk dle vlastních slov sice doufal v ambicióznější text, uvítal však deklarované evropské aspirace Ukrajiny, Gruzie a Moldavska. Zároveň uvedl, že zmrazené a ozbrojené konflikty stále brání v rozvoji těchto států. Zopakoval, že EU neuznává ruskou anexi Krymu.

Telegraficky:

- Dne 23. listopadu vyzval slovenský parlamentní zahraniční výbor předsedu Národní rady SR Andreje Danku k objasnění jeho projevu z předešlého týdne v ruské Státní dumě, kde řekl, že bez silného Ruska není možný mír ve světě, a že Rusko je schopné řešit věci korektním dialogem. Výbor také trval na vyjádření slovenského ministra zahraničí Miroslava Lajčáka ke slovenské zahraniční politice, protože se domnívá, že Danko svým projevem jednal v přímém rozporu s ní.

